

Survival of the fittest

Vriend Darwin heeft ons veel inzichten nagelaten die ook vandaag de dag nog staan als een huis. Survival of the fittest, de sterkste overleeft, is zo'n principe dat door nagenoeg iedereen onderschreven wordt. Sterkte wordt dan uitgelegd als in een betere conditie zijn. Bij nestjongen wordt de conditie vaak afgemeten en vergeleken aan het gewicht in relatie tot de leeftijd, hoe zwaarder, hoe beter gevoed en hoe beter in staat om zo meteen op eigen benen te staan. Het uitvlieggewicht van jonge steenuilen is dan ook één van de factoren die van groot belang is voor de overleving. Maar in welke conditie moet je bij het uitvliegen zijn om te kunnen overleven, hoe fit moet je eigenlijk zijn om succesvol te kunnen survivalen?

Op een leeftijd van 30 tot 35 dagen uitvliegende steenuilen wegen gemiddeld tussen de 150 en de 160 gram en hebben een vleugellengte tussen 124 en 139 mm (Stroeken & van Harxen 2003).

Een nestjong dat we op 18 juni 2005 ringden op leeftijdsgedag 24 woog slechts 125 gram en had een vleugel van 83 millimeter. Ook op leeftijdsgedag 38 troffen we dit jong nog in het nest aan, nu met een gewicht van 145 gram en een vleugellengte van 133 millimeter. Met name op leeftijdsgedag 24 was het gewicht erg laag en op dag 24 en 38 wees de vleugellengte op een structurele groeiachterstand van 5 dagen. Desondanks was hij de enige overlevende uit een nest van 5. Op 23 april werd in

deze kast het eerste van de 5 eieren gelegd en rond 25 mei moet het eerste jong uitgekomen zijn. Bij de controle op 28 mei lagen er 3 dode jongen in de kast temidden van een grote voedselvoorraad (waaronder een waterspitsmuis). Twee levende jongen wogen respectievelijk 26,1 en 10,4 gram. Te oordelen naar het gewicht en vergeleken met de dode jongen waren dit het oudste en het jongste jong. Een week (4 juni) later wogen ze 82,3 en 60,8 gram. De vleugellengte van het zwaarste jong bedroeg 30 mm, daar waar 48 tot 52 mm normaal is. De vleugel van het kleinste jong werd helemaal niet opgemeten, zo klein was ze nog. Beide jongen waren ondanks hun leeftijd (13 dagen) nog niet ringbaar. Veertien dagen later (18 juni) bleek een van de beide jongen (waarschijnlijk het kleinste) het loodje te hebben gelegd. Er restte alleen nog een pootje. De conditie van het andere jong was gezien het gewicht en de groeiachterstand dusdanig dat we geen cent meer gaven voor zijn kansen om te overleven. Groot was dan ook onze verbazing toen we hem met de wintercontrole op 25 februari 2006 levend en wel aantreffen in een nestkast op 3,15 kilometer afstand van de geboorteplaats. Hij woog 180 gram. Blijkbaar vormde de slechte conditie die we rond de uitvliegleeftijd bij hem vaststelden geen beletsel succesvol uit te vliegen. Het is denkbaar dat de afwezigheid van broertjes en zusje daar mede debet aan geweest is. Alle aandacht (en prooi!) van de adulte vogels gingen naar hem. We mogen hopen dat deze uil de vorstperiode en sneeuwval die volgde op de controle heeft overleefd en dat we hem/haar in mei broedend aantreffen.

Stroeken P. & R. van Harxen, 2003. Een methode voor leeftijdsbepaling van steenuiljongen, Athene 7

Ronald van Harxen & Pascal Stroeken

De 3 dode en 2 levende jongen op 28 mei 2006. Goed te zien is dat het kleinste en het grootste jong de slag overleefd hebben.